ВЕСТНИК НА ОБЩИНА САТОВЧА

2950, Сатовча, ул. „Тодор Шопов”№ 37, тел.: 07541/21-16

e-mail: satovchabl@abv.bg

1 - 8 септември 2025г., година (XXI), 35 / 1019

ОБЩИНСКИ НОВИНИ

ОБЩИНСКИ РАЗПОРЕДБИ

Организиране безопасността на учениците

Във връзка с безопасността на учениците през новата 2025/2026 учебна година и с цел недопускане на ПТП на територията на населените места от община Сатовча, както и организиране на дейности по опазване на околната среда, спазване изискванията на Наредбата за опазване на обществения ред в община Сатовча, кметът на общината д-р Арбен Мименов с нарочна заповед възложи на кметовете на населени места в срок до 10 септември, а след това и периодично да организират освобождаването на тротоарните пространства и уличните платна от дърва за огрев, сушилни, оборски тор, неизползваеми в момента строителни материали, трайно неподвижна техника и техника паркирана неправилно, затрудняваща в момента движението, завзети неправомерно тротоарни площи с различно предназначение реално застрашаващи здравето и живота на хората. Съгласно заповедта кметовете на кметства е необходимо да уведомят населението по подходящ начин, да организират и съблюдават за изпълнението й с цел недопускане на ПТП на територията на населеното място. Кметовете на кметства, както и отговорника за село Сатовча - Илхан Карагьозов да прилагат разпоредбите на Наредбата за опазване на обществения ред в община Сатовча и Закона за административните нарушения и наказания, като изпращат нарочно писмо до лицата заели тротоарно пространство, улично платно или друг имот общинска собственост, с указание за срока на освобождаването му, вида на административното наказание при неизпълнение и поемането на отговорността за причинено в последствие ПТП. Цялостния контрол по изпълнението на заповедта е възложен на Илхан Карагьозов директор на дирекция ПООСГРАОА и началника на ПУ Сатовча.

До 30 септември фермерите подават в СЕУ документи за агроекологичните и биологичните интервенции за Кампания 2025

Общинска администрация – Сатовча уведомява заинтересованите лица, че до 30 септември земеделските стопани, кандидати по интервенциите в областта на околната среда и климата и/или биологични интервенция през Кампания 2025, подават в Системата за електронни услуги (СЕУ) изискуемите документи съгласно Наредба № 10 от 2023 г. и Наредба № 9 от 2023 г.

• За интервенцията „Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия“, по операция № 1 „Отглеждане на устойчиви сортове с разрешени за употреба в биологичното производство продукти за растителна защита“ (СККУ) и операция № 2 „Насърчаване на отглеждането на устойчиви сортове“ (СККУ-2), се прилагат следните документи:

1.Копия на официалните документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена, и/или посадъчен материал, съобразно разходни норми за единица площ (на ха);

2.План-програма за извършване на дейностите по интервенцията – „Насоки за изготвянето на плана“;

3.За трайни насаждения, декларирани като създадени в предходни години се прилага копие от документ, издаден от ИАСАС. С него се потвърждава, че заявеният сорт е застрашен от генетична ерозия и е съществуващ на земеделския парцел;

4.За трайни насаждения се прилага и копие от документ, издаден от агроном. Документът гарантира, че насажденията не са преминали периода си на плододаване, съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения;

•За интервенцията „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство“ (СЗМ) се прилагат:

1.Копия на официалните документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена, и/или посадъчен материал, съобразно разходните норми за единица площ (на ха);

2.За трайни насаждения, декларирани като създадени в предходни години, се прилага копие от документ, издаден от ИАСАС. Документът потвърждава, че заявеният сорт е застрашен от генетична ерозия и е съществуващ на земеделския парцел;

3.За трайни насаждения се прилага и копие от документ, издаден от агроном, с който се удостоверява, че те не са преминали периода си на плододаване, съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения;

•За интервенцията „Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии“ (ПЗП-деградирали) се изисква План за сеитба, изготвен от агроном и одобрен от специалисти по управление на постоянно затревени площи. Специалистите трябва да са от Селскостопанска академия - Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян и/или Институт по фуражни култури – Плевен и/или Аграрен Университет – Пловдив. Към документите са прилага дипломата на агронома, заверил плана, както и на изброените специалисти. „Насоки за изготвянето на плана“.

•За операция „Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)“ от интервенция „Насърчаване на естественото опрашване“ се предоставя приемно-предавателен протокол за предоставяне на услуга за опрашване, в който са вписани данни за номера на земеделския парцел от ИСАК, земеделската култура, денят на разполагане и периодът на извършване на услугата.

•За операция „Плащания за поддържане на биологично растениевъдство“ от интервенция „Биологично растениевъдство“ се отбелязват парцелите, които са в младенчески период, като се прилага документ, издаден от агроном, доказващ, че парцелите са в младенчески период, както и копие от дипломата на агронома.

Важно е стопаните да знаят, че въвеждането на данни и предоставянето на доказателствени документи е задължително само за бенефициерите, които са заявили подпомагане по някоя от изброените интервенции.

Уведомяваме Ви, че кандидати по операция СККУ, СККУ-2 и интервенция СЗМ, които са доказали, че заявените за подпомагане площи с трайни насаждения през предходната година са от застрашен сорт и че са съществуващи (предоставили са документ издаден от ИАСАС) не е необходимо отново да подават доказателствени документи. Тези кандидати подават документи през СЕУ за Кампания 2025 само в случай че имат новозаявени площи, и/или промяна в културата или сорта!

За улеснение на кандидатите са изготвени „Указания по АЕИ“ и „Указания по БР“ как да попълнят данните си в СЕУ и как да предоставят изискуемите документи по интервенции, за които са заявили участие.

За успешно подадени документи се считат тези заявления, които са с краен статус „Подадено заявление“. След изтичане на нормативно регламентираните срокове, стопаните няма да могат да въвеждат данни и да прикачват документи в СЕУ.

.: ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН :.

НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - САТОВЧА, БЛАГОЕВГРАДСКА ОБЛАСТ

2950 с. Сатовча, обл. Благоевград, ул. “Тодор Шопов” № 37, тел. 0897/13 17 33

Брой 129 ***E-mail: obs_satovcha@abv.bg***

На 28 август 2025 г. се проведе заседание на Общински съвет – Сатовча.

На заседанието бяха приети:

• Наредба за издаване на карти за паркиране на превозни средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улеснения при паркиране на територията на община Сатовча;

• Актуализация на Програмата за управление и разпореждане с имотите – общинска собственост, в община Сатовча през 2024 г.;

• Отчет за изпълнението на решения на Общински съвет – Сатовча за времето от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г.;

• Оценка на безсрочно право на строеж на гараж със застроена площ 57,6 кв. м, върху УПИ X от кв. 50 – частна общинска собственост, без търг или конкурс на собственика на законно построената жилищна сграда.

Общинският съвет допусна съществуването на маломерни паралелки – 37 самостоятелни и 14 слети, за учебната 2025 г. – 2026г. в училищата на територията на община Сатовча и даде съгласие:

• за внасяне на мотивирано предложение в Министерството на образованието и науката;

- за включване на СУ „Св. св. Кирил и Методий” – с. Сатовча, СУ „Христо Смирненски” – с. Кочан, СУ „Христо Ботев” – с. Вълкосел и СУ „Св. Климент Охридски” – с. Слащен в Списъка на средищните детски градини и училища в Република България за учебната 2025г. – 2026 г.;

- за включване основно училище „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Долен, начално училище „Васил Левски“ – с. Осина в Списъка със защитените детски градини и защитените училища за учебната 2025 г. – 2026 г.;

- за формиране на група в детска градина „Калина Малина” – с. Крибул, в Детска градина – с. Долен, в детска градина „Кокиче” – с. Жижево, в Детска градина – с. Осина и Детска градина „Вела Пеева“ – с. Годешево под минималния брой деца в група през учебната 2025г. – 2026 г.;

• да се проведе публичен търг с явно наддаване за продажба на поземлен имот с идентификатор 39089.8.264 по КККР на с. Кочан, с площ – 765 кв. м, начин на трайно ползване – изоставено трайно насаждение;

• за внасяне на предложение до Министерството на финансите за трансформиране на част от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. в целеви трансфер за финансиране на разходи за неотложни текущи ремонти на улична мрежа в община Сатовча на основание чл. 58 от ЗДБРБ за 2025 г.

Общинският съвет одобри:

• подробен устройствен план – парцеларен план (ПУП – ПП) за „Проектен полски път от полски път ПИ 56740.35.13 до концесионна площ в ПИ 56740.31.82 по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Плетена, общ. Сатовча“;

• задание за проектиране и допусна изработването на подробен устройствен план – парцеларен план (ПУП-ПП) за трасе на кабелна линия 20 kV, предназначена за електрозахранване на нов БКТП в имот с идентификатор 39089.7.84, землище на с. Кочан;

• задание за проектиране и допусна изработването на подробен устройствен план – план застрояване (ПУП-ПЗ) за „Сграда за отглеждане на животни“ в имот с идентификатор 39089.30.294, местността „Пристране“, землище на с. Кочан, за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

ПО ПОВОД 6-ТИ СЕПТЕМВРИ – ДЕН НА СЪЕДИНЕНИЕТО

Уважаеми жители на община Сатовча,

За мен е чест и удоволствие да Ви поздравя по повод честването на Деня на Съединението на Княжество България с Източна Румелия.

6-ти септември е пореден важен ден за нашата история, в резултат на дългогодишните усилия на духовници, революционери, възрожденци и радетели за независимо отечество.

Отдавайки почит на героите на нашата история, на градителите на България, ние не трябва да забравяме, че ролята на пазителите на българщината е за всеки един от нас. Именно от нас зависи какво ще предадем на бъдещото поколение. С нашите действия ние определяме, каква история ще учат те.

В този тържествен и прекрасен ден от името на екипът ми и лично от свое име пожелавам да бъдете здрави и свободни в делата и мислите си! Да има радост и благополучие по домовете, и добруване помежду ни.

Честит празник!

Сатовча, 06 септември 2025 година

Д-р Арбен Мименов
Кмет на община Сатовча

Комисия за защита на потребителите **(КЗП)**
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Дайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

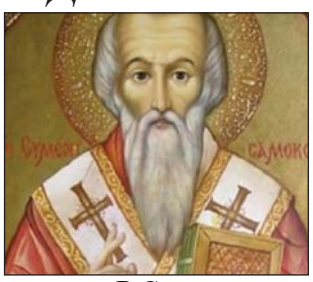
Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

1 Септември 2025 година, Понеделник,

Симеоновден - Начало на църковната нова година - Преп. Симеон Стълпник и Св. Марта

В много краища на традиционно земеделска България за начало на новата година смятали Симеоновден - 1 септември, когато започват есенната оран и сеитба. Народните обичаи повеляват сутринта жените да замесят пшенично тесто и да направят питки, с които захранват ритуално воловете и биволите, с които ще се оре. Приготвят се и малки кравайчета, които се нанизват на рогата им. В Северозападна България пред каруцата се коли петел (за "курбан на св. Симеон"). Орачите и сеячите са облечени празнично, а жените обикалят около тях и ръсят жар, за да е спорна работата. След изораването на първата бразда обредната пита се разчупва на четири части едното парче се хвърля на изток, второто се дава на воловете, третото се заравя в нивата, а четвъртото се изяжда от стопанина. Костите от варената кокошка също се заравят в браздата. Традиция повелява на Симеоновден да не се дава назаем и да не се изнася нищо от къщата, за да не "излезе берекетът от дома". Не се готви, не се пере и простира. Гледа се кой ще дойде в къщата ако е добър, реколтата ще е плодовита. По същия начин и орачът, отивайки към нивата, смята, че ако срещне човек с "пълно", житото ще роди много зърно.

2 Септември 2025 година, Вторник,

Национален празник на Виетнам

Националният празник на страната е Деня на независимостта /1945/. Отбелязват се и годишнина от провъзгласяването на Декларацията за независимост на Виетнам и за образуване на Демократична република Виетнам.

5 Септември 2025 година, Петък,

Ден на Майка Тереза

Отбелязва се от 2004 г. с решение на Римокатолическата църква от 19 октомври 2003 г. Тогава на церемония в Рим, Италия, папа Йоан Павел Втори обявява майка Тереза за блажена. Годишнина от смъртта й (5 септември 1997). Майка Тереза (ист. име Агнес Бояджиу) основава през 1950 г. в Калкута, Индия, ордена „Мисионери на милосърдието", който има над 700 центрове в 133 страни по света. Тя е носителка на Нобелова награда за мир за 1979 г.

6 Септември 2025 година, Събота,

Годишнина от Съединението на България

Официален празник честващ Съединението на Княжество България с Източна Румелия. След Берлинския конгрес от 1878 г. България е разделена на Княжество България и Източна Румелия (в пределите на Османската империя). Останалото под османска власт, българско население се стреми към обединяване с освободените българи. Така, през 1880 г. е създаден Българският таен централен революционен комитет (БТРЦК), чиято основна задача е да осъществи обединението на Княжеството с Източна Румелия. За да се координира работата с месното население се учредяват и комитетите - „Съединение". През февруари 1885 г. начело на БТРЦК застава Захари Стоянов, който подкрепя идеята Съединението да стане под скиптъра на княз Александър Батенберг. Ролята на българския княз в този момент е решаваща, защото ако той (в качеството си на лоялен васал на Османската империя) откаже да признае актът на Съединението, въпреки силната народна воля начинанието губи смисъл и било обречено на неуспех. Според някой от българските историци пред българския княз не е имало дилема, тъй като той чисто политически не е могъл да откаже да признае Съединението, защото това автоматично означавало да бъде свален от престола. Но независимо какви са били историческите условия и неговите лични подбуди, мъжеството му да подкрепи присъединяването на Източна Румелия е важна гаранция за успеха на делото. На 6 септември 1885 г. в Пловдив навлизат отрядите на Чардафон Велики (Продан Тишков) и майор Данаил Николаев. Арестуван е областният управител на Източна Румелия - Гаврил Кръстевич. Създадено е временно правителство начело с д-р Георги Странски, което обявява присъединяването на Източна Румелия към Княжество България. Два дни по- късно Батенберг с нарочен манифест утвърждава присъединяването на областта и приема да бъде титулуван занапред като княз на Северна и Южна България. Князът лично пристига в Пловдив и определя за свой помощник в Южна България д-р Странски. След продължителна дипломатическа борба на Цариградската посланическа конференция (1885-1886) Съединението получава признание с подписването през 1886 г. на Българо-турска спогодба. За официален празник на страната е обявен с решение на Народното събрание от 18 февруари 1998 г.

8 Септември 2025 година, Понеделник,

Малка Богородица

Денят, в който се е родила Св. Дева Мария, майка на Сина Божий Исус Христос - Спасителя на света, е един от 12-те най- големи християнски празници, известен в народната традиция като Рождество на Пресвета Богородица (Малка Богородица). Родителите на Светата дева - праведните Йоаким и Ана били щедри и милостиви, но бездетни хора от Назарет. Погълнат от скръб, Йоаким отива в пустинята, където прекарва в строг пост и молитва 40 дни. Ана също се моли горещо на Бога да я дари с рожба. Господ Бог чува молбите им. Пред Света Ана се явява ангел, който й казва, че ще роди благословена дъщеря на име Мария, заради която ще бъдат благословени всички земни родове. Когато малката Мария навършва три години, родителите я завеждат в Йерусалимския храм и така изпълнили обещанието си да предадат своята единствена рожба в служба на Бога. Мария остава да живее в храма като приема върху себе си дълга да лекува в скръбта им всички самотни и изоставени хора. Напуска земния живот на 64-годишна възраст. Това е един от трите големи Богородични празници на Православната църква, на 8 септември (21 септември ст. стил) Божията майка се почита като пазителка на християнското семейство и покровителка на родилката и детето. На много места се спазва традицията да се замесва и опича малка питка, намазана с мед за родилката, наречена „Богородична питка". По стара традиция на този ден имен ден празнуват всички малки Марии.

Ден за ликвидиране на неграмотността

Отбелязва се от 1966 г. с решение на 14-ата сесия на Генералната конференция на Организацията на ООН по въпросите на образованието, науката и културата (ЮНЕСКО). Годишнина от откриването в Техеран, Иран, на Световната конференция на министрите на образованието за ликвидирането на неграмотността (8- 19 септември 1965).

ДЕТСКИ КОНКУРС ЗА РИСУНКА НА ТЕМА: „ПЕПЕРУДЕН СВЯТ"

Регионалният природонаучен музей – Пловдив обявява: Детски конкурс за рисунка на тема: „Пеперуден свят" Каним всички деца с въображение и любов към природата да се включат в нашия творчески конкурс! Участниците ще бъдат оценявани в три възрастови категории: от 5 до 8 години от 9 до 13 години от 14 до 18 години Изисквания към творбите: Всеки участник може да подаде само една рисунка, с формат А4 или А3. Позволени са всички техники на изобразителното изкуство. На гърба на рисунката задължително да бъдат изписани: Име и фамилия на участника Възраст Телефон за връзка (на родител) Краен срок за подаване на рисунки: 16 септември 2025 г. до 16:00 ч. Рисунките ще бъдат изложени в сградата на музея по време на Фестивала на пеперудите, който ще се проведе в периода 19 – 21 септември 2025 г. Награждаването на победителите ще се състои на 21 септември. Очакват ви интересни ателиета, вдъхновяващи лекции, творчески срещи и още много вълшебни моменти! Очакваме с нетърпение вашите рисунки!Творете с усмивка и се вдъхновявайте от пъстрия свят на пеперудите!.

ПРИТЧА ЗА ЛИСТОТО И ВРАБЕЦА

Имало едно време един лист. Веднъж вятърът го откъснал и той полетял нагоре-надолу. Малко врабче, току що излюпено, го попитало:

-Ти защо падна от дървото?

- Не съм паднал, просто ми омръзна да стоя там.

- А накъде летиш?

- Летя натам, накъдето си искам.

Трябва да признаем, че той бил твърде горд и високомерен лист, за да си признае, че не умее да лети и напълно е подчинен на външни влияния, например на вятъра... А може той и наистина така да си е мислил.

Когато вятърът стихнал, листът паднал в реката и започнал да се носи по течението и.

- А сега защо падна и накъде си се отправил? - попитало врабчето.

- Аз не паднах - обидил се листът - просто ми омръзна да летя и поисках да поплувам, а накъде - накъдето си искам, тъй като аз съм свободен лист и правя каквото си искам.

- А защо не поплуваш в другата посока?

- Колко пъти да ти обяснявам - щом не плувам натам, значи не искам; правя само което искам.

След няколко дена врабчето се научило вече да лети мъничко и видяло пак листа, но той бил съвсем пожълтял.

- Защо си станал жълт? - запитало то. - Какво са ти направили?

- Никой нищо не ми е направил, просто поисках да си сменя цвета и го направих.

Врабчето повярвало на листа и оттогава започнало да счита листата за висши същества, защото не можело да разбере как може да се лети без крила, да се плува без ръце и крака, а още по-малко по желание да се сменя цвета.

Но настъпила есента и все по-често листа се откъсвали и политали, но врабчето никога не видяло нито един лист да лети в посока обратна на вятъра, а когато попадали в реката, никога не се носили срещу течението. И никога не видяло лист, който да остане зелен.

Врабчето пораснало и придобило жизнен опит, а заедно с това променило отношението си към листата, живеещи в илюзията на самоуспокоението, че управляват живота си.

А още узнало, че има и други същества, които считат себе си независещи от нищо - хората. Тяхното поведение изцяло зависи от порива на емоциите им, чувствата и желанията.

Врабчето така и не могло да разбере защо хората са толкова странни.

И врабчето решило за себе си, че е по-добре да си признае, че вятърът може да го издуха и да промени набелязания от него път. Но все пак да има възможност да му противостои, отколкото да говори, че не е подвластно на вятъра и че лети именно там, накъдето иска, когато вятърът го носи в обратна посока.

ФОТООБЕКТИВ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул."Тодор Шопов"№37, факс: 07541/20-95,
e-mail: satovchabl@abv.bg

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ОТ 1 ЮЛИ

Нови правила за изплащане на обезщетенията са в сила от 1 юли тази година. Те касаят промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО), засягащи паричните обезщетения при временна неработоспособност, бременност и раждане, отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата/осиновителя).

Промените са свързани със спазването на един от основните принципи в трудовото и осигурително законодателство, че тези отпуски са целеви и се предоставят на работещите родители и осиновители, за да полагат активни грижи за децата до навършване на определена възраст в семейна среда.

На осигурените за тези рискове се изплащат парични обезщетения от средствата на държавното обществено осигуряване, поради което на лицата, които ползват отпуск и упражняват трудова дейност, за която подлежат на осигуряване за общо заболяване и майчинство, не се изплащат парични обезщетения за този период.

В осигурителното законодателство и до 1 юли 2025 г. действа разпоредба на КСО, според която парично обезщетение за временна неработоспособност и за бременност и раждане не се изплаща на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство през периодите, за които са издадени актове на здравните органи. Това са периодите, за които се издават болнични листове за временна неработоспособност и бременност и раждане за период от 135 дни.

След промяната в законодателството от 1 юли 2025 г. са обхванати и периодите на бременност и раждане от 135 до 410 дни и на отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст.

По отношение на регистрираните земеделските стопани и самоосигуряващите се лица, придобили право на майчинство, ако продължат да упражняват дейността, получават 50 на сто от паричните обезщетения, както за бременност и раждане – след изтичане на периодите по болничните листове за остатъка до 410 дни, така и за отглеждане на детето през втората година.

Промените в КСО се отнасят само за лицата, които са в отпуск за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на дете и получават обезщетение за майчинство по едно правоотношение и през това време работят като осигурени за общо заболяване и майчинство. Лицата, които не ползват съответните отпуски за майчинство или прекъснат ползването им, продължават да имат право на 50 на сто от обезщетението.

ЗАПОЧВА ПОЕТАПНОТО ИЗПЛАЩАНЕ НА СУБСИДИИТЕ ЗА ПРОПАДНАЛИ ПЛОЩИ ПРЕЗ 2025 Г.

Общинска администрация – Сатовча уведомява заинтересованите лица, че започва поетапното изплащане на държавната помощ за компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични условия, за щети от измръзване/слана върху череши, вишни и кайсии през 2025 г. Над 3,2 млн. лв. (3 221 309 лв.) ще постъпят в понеделник (25.08.2025г.) по сметките на 254 земеделски стопани. Управителният съвет на Държавен фонд „Земеделие“ (УС на ДФЗ) утвърди за прилагане на държавната помощ бюджет от 32 млн. лв.

Право на субсидии имат стопани, на които са издадени констативни протоколи през 2025 г. за 100% пропаднали площи, причинени от измръзване/слана през тази година, за които е констатирано спазването на изискванията за добро агротехническо състояние след извършени проверки и са включени в регистър на одобрените констативни протоколи, изготвен от междуведомствена експертна работна група, създадена със Заповед от министъра на земеделието и храните.

Припомняме, че подпомагането се осъществява при интензитет до 80 % от действителните разходи до настъпване на събитието за отглеждане на череши, вишни и кайсии при следните единични ставки:

– за череши до 5 535 лв./ха;
– за вишни до 5 442 лв./ха;
– за кайсии до 6 385 лв./ха;

Съгласно указанията за прилагане на държавната помощ, плащанията могат да бъдат наредени и след крайния срок, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи допълнителни проверки.

ДФЗ положи максимални усилия, въпреки кратките срокове, на 22.08.2025 г. да започне плащането по схемата.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Въпрос: Как може да се издаде болничен лист от ЛКК? Случаят е следния, издаден е болничен лист от медицински център „XXXXX“, който не стига до НОИ, тъй като са надвишени 40 дни. Медицинския център не е регистриран по здравна каса, и не може да ме насочи към ЛКК. Какво трябва да се направи?

Отговор на НЗОК: Общопрактикуващите лекари или лекарите специалисти извършват:

1. медицинска експертиза на временната неработоспособност:
   а) издаване на първичен болничен лист;
   б) издаване на продължение на болничен лист;
2. насочване за медицинска експертиза към лекарска консултативна комисия (ЛКК);
3. подготвяне на документи за представяне пред Териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК);
4. дейност, свързана с подготовка за освидетелстване и преосвидетелстване от ТЕЛК.

Лекуващият лекар насочва болния към ЛКК, когато:

- осигуреният е ползвал непрекъснат отпуск за временна неработоспособност за едно или повече заболявания до 14 календарни дни, разрешени еднолично от лекуващия лекар (лекар по дентална медицина), с изключение на случаите на временна неработоспособност поради карантина;
- осигуреният е ползвал 40 дни отпуск за временна неработоспособност в една календарна година с прекъсване, разрешен еднолично, от един или повече лекари; в 40-дневния отпуск не се включват дните за временна неработоспособност поради бременност, раждане, лечение и изследване в чужбина, болнично лечение, бацилоносителство и карантина;

При извършване на експертизата на временната неработоспособност лекуващият лекар подготвя необходимата медицинска документация и вписва своето становище в амбулаторния лист при насочване на болния към ЛКК по даден повод.

Когато нормативната уредба предвижда медицинската експертиза да се извършва от ЛКК, общопрактикуващия лекар насочва здравноосигуреното лице към ЛКК с „Талон за медицинска експертиза“ (бл. МЗ-НЗОК № 6) .

Националната здравноосигурителна каса публикува на своята официална интернет страница - www.nhif.bg - в рубрика „РЗОК“ списък на сформираните ЛКК, сключили договор с НЗОК на територията на съответната област и профила им.

За гр. София са публикувани на следния линк: https://www.nhif.bg/bg/rzok/sofia-grad

Изрично уточняваме, че НЗОК осъществява задължителното здравно осигуряване, което представлява дейност по управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за заплащане на здравни дейности. Тези средства за заплащане на здравни дейности не включват осъществяване на организация и контрол на медицинската експертиза, в т.ч. и на актовете, издадени от органите за експертиза на временната работоспособност (в случая - болнични листове).

Наредбата за медицинската експертиза регламентира условията и реда за издаване на болничен лист при временна неработоспособност и подобни запитвания, както и тези, свързани с евентуалното изплащане на обезщетения при издаването на болнични листове, са от компетенциите на Националния осигурителен институт (НОИ) и на регионалните здравни инспекции (РЗИ) към Министерството на здравеопазването.

Въпрос: Трябва ми етапна епикриза за ТЕЛК от онкологично отделение, където съм под наблюдение след операция. За да ми бъде издадена такава ми искат електронно направление за ТЕЛК от личния лекар. След посещение при личния лекар ми беше обяснено, че няма такова направление и че са длъжни да ми издадат такова направление. До този момент от отделението са ми издавали етапна епикриза 3 пъти назад в годините без проблеми.

Отговор на НЗОК: От лечебното заведение за болнична помощ са длъжни да издадат епикриза за проведеното лечение по клинична пътека, освен ако не се изчакват резултати, напр. от хистологично изследване. Резултатите от хистологичните изследвания се отразяват в епикризата и се отчитат задължително при поставяне на окончателната диагноза.

Етапната епикриза е друг вид документ, който съдържа резултати от прегледи и проведени изследвания, в който са отразени оплакванията и са описани констатираните отклонения в здравословното състояние на пациента. Етапна епикриза издават общопрактикуващ лекар или лекар специалист.

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

СЕПТЕМВРИ 2025г.

До 10-ти септември:

ЗКПО

Деклариране на направените залози и данъка от организатори на хазартни игри и от оператори на телефонна или друга електронна съобщителна услуга за проведени през предходния месец хазартни игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга. Внасяне на този данък от операторите на телефонна или друга електронна съобщителна услуга.

До 14-ти септември:

ЗДДС

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец август.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период – месец август. Регистрираното лице, което през данъчния период – месец август изпраща или транспортира стоки от територията на страната до територията на друга държава членка под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

Забележка: Регистрирано лице, което през данъчния период – месец август е извършило вътреобщностни доставки, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия, или доставки като посредник в тристранна операция, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия подава VIES-декларация. Регистрирано лице, което прехвърля стоки, представляващи част от неговите стопански активи, от територията на страната до територията на Северна Ирландия под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

ЗСВТС

Подаване на Интрастат декларации за вътресъюзен внос /вътресъюзен износ , съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗСВТС - за референтен период месец август 2025 г.

Въпрос: Работил съм в друга държава. Уредени ли са по някакъв начин отношенията в областта на социалната сигурност между България и другите страни?

Отговор на МТСП: В отношенията между Република България и останалите държави – членки на Европейския съюз, касаещи социалната сигурност и ползването на социални права, вкл. пенсионни права, се прилагат разпоредбите на Регламент № (ЕО) 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и Регламент (ЕО) 987/2009 за установяване процедурата за неговото прилагане. Отбелязваме, че те също така се прилагат и в отношенията ни с Норвегия, Исландия, Лихтенщайн, Швейцария, както и с Обединеното кралство (до края на преходния период, установен със Споразумението за оттегляне, а в някои ситуации – и отвъд него).

Регламентите имат общо приложение, задължителни са в своята цялост и се прилагат пряко във всички държави от ЕС, т.е. техните правни последици са едновременно, автоматично и еднакво задължителни във всички национални законодателства.

Тези регламенти не хармонизират, а координират системите за социална сигурност на държавите членки, като гарантират ползването на социални права от лицата, когато са живели и/или работили в повече от една държава членка. С други думи, всяка държава членка е свободна самостоятелно да урежда своята система за социална сигурност. Разпоредбите относно координацията определят общи правила и принципи, които трябва да бъдат спазвани от всички национални органи и институции. По този начин се гарантира, че прилагането на различни национални законодателства няма да се отрази неблагоприятно на лицата, които упражняват своето право на свободно движение и престой в рамките на ЕС.

За да бъдат регулирани социалните права на гражданите, работили в трети страни (за които не се прилагат координационните регламенти на ЕС) е необходимо да бъде сключена спогодба за социална сигурност. Може да намерите актуална информация относно тези спогодби на адрес: https://www.mlsp.government.bg/dogovori-za-sotsialna-sigurnost

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

КУБИНСКА МАНА ПО КРАСТАВИЦИТЕ

Пероноспорозата, наричана още кубинска мана, е много сериозно заболяване по краставиците. Названието на цялата група болести, причинени от псевдогъбички от клас оомицети, се дължи на различните видове, приспособили се към отделни гостоприемници. В сериозен риск от заразяване с пероноспороза са краставиците, но болестта напада всички култури от семейство Тиквови, а също лук, грозде, спанак, репички, марули и др. Еднакво застрашени са култури, отглеждани на открито и в защитни съоръжения.

Външни признаци

Основни признаци се проявяват най-напред по листата, а по-късно по стъблата и цветовете. Обикновено активното заразяване на растенията се получава в периода на плододаване. Ако са инфектирани семената, признаци на увреждане се получават по всички растения. Болестта се развива много бързо и без специални мерки води до загуба на листна маса. Това от своя страна е причина за намаляване формирането на завръзи и забавя нарастването на плодовете. Те остават бледи на цвят, вкусът им също се влошава. И накрая растенията могат да загинат.

В по-топлите региони се среща и латентна форма на пероноспороза. В началото по листата се образуват малкиълти петна, ограничени от жилки. На обратната страна се появява течност, която придава на повърхността мазен вид. Заболяването се характеризира с поетапно отмиране на листата.

Диагностика

При откриване на вероятни увреждания на растенията от пероноспороза е важно да знаем, че основните признаци за отглеждане в оранжерии и на открито се различават малко. При поражения на растения, отглеждани на открити площи, върху горната страна на листата се образуват жълто-зелени петна с размер 1-3 мм. Те са ясно ограничени от жилките и впоследствие се увеличават до 5-9 мм. Цветът се променя към по-наситен до светлокафяв. Постепенно петната се сливат помежду си, разпространявайки се по цялата листна повърхност и изсъхват. По долната петниста страна се появява слаб сивкав налеп. Причината е безполовата спорулация на патогена.

Причини за появата на пероноспороза

Основни фактори за появата на пероноспороза са:

– висока влажност на въздуха (над 85%);

– обилно и често поливане със студена вода, което създава благоприятни условия за появата на патогенни гъби;

– денонощни температурни колебания (когато дневните са над 30 градуса по Целзий, а нощните падат до 20);

– гъсто засаждане на растенията или голямо количество плевели, което води до намаляване на вентилацията и задържане на влага по повърхността на листата на растенията;

– в условията на оранжерийно отглеждане често се наблюдава натрупване на обилен вътрешен конденз по стените на съоръженията, а лошата вентилация усложнява проблема.

Допълнителни фактори са сортовите особености – някои са по-малко устойчиви на болести, а спорите на патогените могат да се задържат в растителните остатъци, както и в семената.

Методи за контрол

Превантивните мерки се свеждат до внимателно почистване и отстраняване на всички растителни остатъци и дезинфекция на почвата и съоръженията. Ефективните агротехнически методи за борба включват:

– отглеждане на устойчиви на болести хибриди;

– засаждане на висококачествени семена;

– поддържане на нормална влажност на почвата;

– осигуряване на добра вентилация.

За борба с пероноспорозата могат да се използват различни фунгициди, като се дава превес на системните и контактните, а пръскането с различни препарати ще помогне да се избегне развитието на резистентност.

Подходящи препарати са Ридомил Голд Р ВГ, Шампион ВП, Витене трипло и др., а също биопрепарати (Фитоспорин М, Триходерма Вериде и др.). Спазването на концентрациите и карантинните срокове е задължително.

ПРАВИЛА ЗА БЕЗПРОБЛЕМНО ЗАХРАНВАНЕ НА БЕБЕТО

По препоръки на Световната здравна организация до 6-ия месец бебето трябва да получава нужните му хранителни вещества, енергия и течности чрез кърмата. А захранването започва около 6-месечна възраст, тъй като до този момент продължава физическото съзряване на органите и системите, отговарящи за усвояването и преработването на храни извън майчиното мляко.

Подходящият момент за въвеждане на твърдите храни е строго индивидуален. Непременно трябва да го коментирате с педиатъра на малкото.

Кои са най-честите грешки?

При твърде ранно захранване има повишен риск от хранителни алергии и стомашно-чревни проблеми поради незрялост на стомашно-чревния тракт на бебето. Неправилното захранване може също така да доведе до нарушена чревна микрофлора и свръхрастеж на патогенни бактерии с последващи сериозни здравословни проблеми.

Погрешно е захранването да започва със зърнени храни, както и ранното въвеждане на храни, съдържащи глутен, мляко и млечни продукти. По принцип до 6-тия месец на бебето не бива да се дават глутен-съдържащи храни (пшеница, ръж, ечемик, овес и приготвени от тях хляб, зърнени закуски), ядки и семена, яйца, риба и рибни продукти, цитрусови плодове и сокове от тях, непастьоризирани сирена.

До 1-годишна възраст не се дава краве прясно мляко (а също и козе и овче), за да се намали рискът от алергични прояви и развитие впоследствие на някои автоимунни заболявания.

Късното захранване на бебето също може да бъде проблемно поради недостатъчен внос на енергия и хранителни вещества.

Не забравяйте, че: нова храна не се предлага, когато детето не е напълно здраво!

Открийте признаците за готовност на бебето:

– то може да седи стабилно;

– само взема предмети и ги слага в устата си;

– слюноотделянето му е засилено и първите зъбки вече са се появили;

– малкото проявява интерес към храната на мама и татко.

Доброто начало:

Започнете с 1 чаена лъжичка от новата храна на първия ден. На втория – 2 лъжички и постепенно увеличавайте количеството, така че за 7-8 дни бебето да получи цяла порция. Винаги се включва само по 1 нова храна седмично, след което наблюдавайте внимателно детето за признаци на евентуална хранителна алергия (обриви, разстройство, запек, повръщане). Нормално е все пак да има промени в цвета, консистенцията и честотата на изхождане на малкото.

ХРУПКАВИ ПУРИЧКИ В ЕЪР ФРАЙЪР

Необходими продукти:

- ***кори за баница - 1/2 пакет***
- ***сирене - 150 г***
- ***кашкавал - 200 г***
- ***яйца - 1 бр.***
- ***краве масло - 30 г***

Начин на приготвяне:

Кашкавалът и сиренето се настъргват на ренде и се смесват с яйцето. Плънката трябва да бъде гъста, да не се разтича яйцето.

Взема се един лист от корите и се разделя на 2 части. Всяка част се сгъва на две, за да не е толкова тънка кората, намазва се с разтопено масло и се слага от плънката.

Навива се на пуричка и готовите дълги банички се подреждат в еър фрайъра.

Намазват се с разтопено масло и се пекат за 8 минути на 180 °C, като след изтичане на половината време хрупкави пурички в еър фрайър се обръщат.

ЖЪЛТ КАНТАРИОН

Описание: Многогодишно тревисто растение, силно разклонено, голо, високо 30-100 см. Листата са срещуположни, без дръжки, овално елипсовидни, дълги 1-3 см. Цветовете са жълти, събрани на върха на стъблото в съцветие - метлица. Тичинките са много, сраснали в основата си в 3 снопчета. Плодът е тригнездна кутийка. Цъфти май - септември.

Разпространение: Расте из цялата страна по тревисти места, из храсталаците и сечищата и из нивите. У нас се срещат около 22 вида жълт кантарион.

Употребяема част: Надземната част се събира в началото или през времето на цъфтенето чрез отрязване на облистените стъбла с цветовете и пъпките на около 20см от върха. Не трябва да се събират прецъфтели стръкове.

Лечебно действие: Разнообразни и много полезни свойства - противовъзпалително, противомикробно, адстрингентно, ранозаздравяващо и противоязвено действие, тонизиране на нервната система, подчертан кръвоспиращ ефект, подобряване на оросяването на сърдечния мускул, засилване на сърдечната дейност, леко повишаване на артериалното налягане, диуретичен ефект.

Приложения:

- възпалителни заболявания на храносмилателни органи
- смущения в храносмилането - язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника
- остри и хронични гастрити, ентероколити, парене, лошо храносмилане, диария
- при изгаряния, замърсени гнойни и бавно зарастващи рани по кожата и лигавицата
- при болни с депресия, възпаление на седалищния нерв, неврологични страдания, при изтощение след тежко боледуване. Билката подобрява общото състояние на болния, теглото се увеличава, напрежението, безсилието и страхът изчезват. Успокояващото действие се засилва при комбинирането ѝ с хмел.

Начин на употреба:

Съществуват различни предписания за приготвяне на запарки и отвари от билката. Вътрешно тя се приема най-често като запарка, приготвена от една супена лъжица ситно счукана билка на 250 г вода. След като ври 10—15 минути, запарката се прецежда и след изстиване се изпива за 1 денонощие.

За лечение на язвената болест у нас се използва и запарка от 1 супена лъжица билка на 1 л вода, която се пие вместо вода за 1 денонощие.

Като продукт:

Жълт кантарион - стрък

Препоръчва се при: стомашно - чревни възпаления - гастрит, язва, хиперацидитет; при леки до средно тежки симптоми на психовегетативни разстройства, състояния на тревожност, потиснато настроение, изгаряне.

Трябва също да използвате допълнителни методи за контрацепция, тъй като жълтият кантарион намалява ефективността на противозачатъчните и може да настъпи бременност. При едновременно приемане жълтият кантарион може да намали ефективността на следните лекарства - против сърбеж на кръвта; циклоспорин - за потискане на имунната система; за лечение на HIV - инфекция; трициклични антидепресанти; перорални контрацептиви; дигоксин; карбамазепин; фенитоин; теофилин.

Наблюдавани са фармакодинамични взаимодействия и с определени лекарства за лечение на депресия, както и с триптани - за лечение на мигрена. Поради повишеният риск от нежелани реакции, свързани с тези взаимодействия, продуктът не трябва да се използва едновременно с тези лекарства (ефектите им може да се засилят).

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН” НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица *от 08.00ч. до 17.00ч.*

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: ***07541/20-66***.

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Община администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

МАЛКА обява (до 76 символа)	**РЕКЛАМА** (в каре)	**ОБЯВА** (в каре)
2.00 лева	1.00 лв./см²	0.50 лв./см²

Вицът на броя

Сержант крещи на млад войник:
- За малко да застреляш генерала!

А войникът гордо отговаря:
- Виждате ли, колко съм точен! А едва вчера се научих да стрелям...

- Знаеш ли английски?
- Като куче.
- Как така като куче?
- Всичко разбирам, но не мога да говоря...

- Муцка, защо си тъжна?
- Харесвам един колега, ама той не ми обръща внимание.
- Заеми пари от него и ще мисли само за теб!

РЕДАКТОРСКА КОЛЕГИЯ:
Мария Самарджиева и Красимир Странджев